

Službeni list

Europske unije

C 233

Hrvatsko izdanje

Informacije i objave

Godište 61.

4. srpnja 2018.

Sadržaj

II. Informacije

INFORMACIJE INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

Europska komisija

2018/C 233/01	Komunikacija Komisije – Prilagodba minimalnih iznosa utvrđenih u Direktivi 2009/103/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u odnosu na osiguranje od građanskopravne odgovornosti u pogledu upotrebe motornih vozila i izvršenje obveze osiguranja od takve odgovornosti u skladu s inflacijom	1
2018/C 233/02	Neprotivljenje prijavljenoj koncentraciji (Predmet M.8416 – The Priceline Group/Momondo Group Holdings) ⁽¹⁾	3

IV. Obavijesti

OBAVIJESTI INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

Europska komisija

2018/C 233/03	Tečajna lista eura	4
2018/C 233/04	Sažetak odluka Europske komisije o autorizacijama za stavljanje na tržište radi uporabe i/ili za uporabu tvari navedenih u Prilogu XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) (Objavljeno na temelju članka 64. stavka 9. Uredbe (EZ) br. 1907/2006) ⁽¹⁾	5
2018/C 233/05	Povlačenje prijedloga Komisije	6

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

Europski nadzornik zaštite podataka

2018/C 233/06	Sažetak mišljenja Europskog nadzornika za zaštitu podataka o manipulaciji na internetu i osobnim podacima	8
2018/C 233/07	Sažetak Mišljenja Europskog nadzornika za zaštitu podataka o prijedlozima dviju uredbi o uspostavi okvira za interoperabilnost opsežnih informacijskih sustava EU-a	12

OBAVIJESTI DRŽAVA ČLANICA

2018/C 233/08	Informativna obavijest Komisije u skladu s člankom 17. stavkom 5. Uredbe (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici – Poziv na podnošenje ponuda za obavljanje redovitog zračnog prijevoza u skladu s obvezama javnih usluga ⁽¹⁾	18
---------------	---	----

V. Objave

POSTUPCI U VEZI S PROVEDBOM POLITIKE TRŽIŠNOG NATJECANJA

Europska komisija

2018/C 233/09	Prethodna prijava koncentracije (Predmet M.8891 – PUIG/BSH/Noustique) – Predmet primjeren za primjenu pojednostavnjenog postupka ⁽¹⁾	19
2018/C 233/10	Prethodna prijava koncentracije (Predmet M.8939 – Liberty House Group/Aluminium Dunkerque) – Predmet primjeren za primjenu pojednostavnjenog postupka ⁽¹⁾	21

DRUGI AKTI

Europska komisija

2018/C 233/11	Obavijest o zahtjevu u skladu s člankom 35. Direktive 2014/25/EU – Kraj suspenzije razdoblja za donošenje provedbenih akata	22
---------------	---	----

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

II.

(Informacije)

INFORMACIJE INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

EUROPSKA KOMISIJA

Komunikacija Komisije

Prilagodba minimalnih iznosa utvrđenih u Direktivi 2009/103/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u odnosu na osiguranje od građanskopravne odgovornosti u pogledu upotrebe motornih vozila i izvršenje obveze osiguranja od takve odgovornosti u skladu s inflacijom

(2018/C 233/01)

Ova Komunikacija odnosi se na prilagodbu minimalnih iznosa utvrđenih u Direktivi 2009/103/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. u odnosu na osiguranje od građanskopravne odgovornosti u pogledu upotrebe motornih vozila i izvršenje obveze osiguranja od takve odgovornosti u skladu s inflacijom za određene države članice⁽¹⁾. Među dotične države članice ubraja se trinaest država članica na koje se primjenjuje prijelazno razdoblje za primjenu Direktive 2009/103/EZ.

U skladu s člankom 9. stavkom 2. Direktive 2009/103/EZ, iznosi utvrđeni u eurima iz članka 9. stavka 1. preispitani su kako bi se uzele u obzir promjene Europskog indeksa potrošačkih cijena kojim su obuhvaćene sve države članice, kako ga je objavio Eurostat.

Države članice na koje se primjenjuje prijelazno razdoblje raspoređene su u tri skupine, koje odgovaraju trima različitim prijelaznim razdobljima, i stoga se za svaku skupinu provodi zaseban izračun.

Kad je riječ o prvoj skupini država članica (Slovačka i Slovenija), razdoblje preispitivanja trajalo je od prosinca 2011. do prosinca 2016.

Kad je riječ o drugoj skupini država članica (Češka, Grčka i Latvija), razdoblje preispitivanja trajalo je od svibnja 2012. do svibnja 2017.

Kad je riječ o trećoj skupini država članica (Bugarska, Estonija, Italija, Litva, Malta, Poljska, Portugal i Rumunjska), razdoblje preispitivanja trajalo je od lipnja 2012. do lipnja 2017.

Nakon preispitivanja utvrđeni su iznosi u eurima kako slijedi.

Kad je riječ o državama članicama za koje je prijelazno razdoblje završilo u prosincu 2011. (Slovačka i Slovenija):

- u slučaju tjelesne ozljede minimalni iznos pokrića povećan je na 1 050 000 EUR po žrtvi odnosno 5 240 000 EUR po odštetnom zahtjevu, neovisno o broju žrtava,
- u slučaju materijalne štete minimalni iznos povećan je na 1 050 000 EUR po odštetnom zahtjevu, neovisno o broju žrtava.

Kad je riječ o državama članicama za koje je prijelazno razdoblje završilo u svibnju 2012. (Češka, Grčka i Latvija) i državama članicama za koje je prijelazno razdoblje završilo u lipnju 2012. (Bugarska, Estonija, Italija, Litva, Malta, Poljska, Portugal i Rumunjska):

- u slučaju tjelesne ozljede minimalni iznos pokrića povećan je na 1 050 000 EUR po žrtvi odnosno 5 210 000 EUR po odštetnom zahtjevu, neovisno o broju žrtava,

⁽¹⁾ SL L 263, 7.10.2009., str. 11.

- u slučaju materijalne štete minimalni iznos povećan je na 1 050 000 EUR po odštetnom zahtjevu, neovisno o broju žrtava.

Kad je riječ o ostalim državama članicama, na koje se Direktiva 2009/103/EZ počela primjenjivati bez prijelaznog razdoblja, minimalni iznosi preispitani su već u 2016. ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Komunikacija Komisije COM(2016) 246 od 10. svibnja 2016.

Neprotivljenje prijavljenoj koncentraciji
(Predmet M.8416 – The Priceline Group/Momondo Group Holdings)
(Tekst značajan za EGP)
(2018/C 233/02)

Dana 17. srpnja 2017. Komisija je donijela odluku da se ne protivi prethodno spomenutoj prijavljenoj koncentraciji te je ocijenila da je ona sukladna s unutarnjim tržištem. Odluka se temelji na članku 6. stavku 1. točki (b) Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 ⁽¹⁾. Puni tekst odluke dostupan je samo na engleskom jeziku, a objavit će se nakon što se iz njega uklone sve moguće poslovne tajne. Odluka će biti dostupna:

- na internetskoj stranici Komisije posvećenoj tržišnom natjecanju, u odjeljku za koncentracije (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Odluke o spajanju mogu se pretraživati na različite načine, među ostalim po trgovačkom društvu, broju predmeta, datumu i sektoru,
- u elektroničkom obliku na internetskoj stranici EUR-Lexa (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=hr>) pod brojem dokumenta 32017M8416. EUR-Lex omogućuje mrežni pristup europskom zakonodavstvu.

⁽¹⁾ SL L 24, 29.1.2004., str. 1.

IV.

(Obavijesti)

OBAVIJESTI INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

EUROPSKA KOMISIJA

Tečajna lista eura ⁽¹⁾

3. srpnja 2018.

(2018/C 233/03)

1 euro =

Valuta	Tečaj	Valuta	Tečaj
USD američki dolar	1,1665	CAD kanadski dolar	1,5344
JPY japanski jen	129,09	HKD hongkonški dolar	9,1506
DKK danska kruna	7,4506	NZD novozelandski dolar	1,7281
GBP funta sterlinga	0,88350	SGD singapurski dolar	1,5921
SEK švedska kruna	10,3123	KRW južnokorejski von	1 298,07
CHF švicarski franak	1,1573	ZAR južnoafrički rand	15,9718
ISK islandska kruna	124,60	CNY kineski renminbi-juan	7,7481
NOK norveška kruna	9,4655	HRK hrvatska kuna	7,3845
BGN bugarski lev	1,9558	IDR indonezijska rupija	16 766,10
CZK češka kruna	26,073	MYR malezijski ringit	4,7208
HUF mađarska forinta	327,35	PHP filipinski pezo	62,249
PLN poljski zlot	4,3915	RUB ruski rubalj	73,6468
RON rumunjski novi leu	4,6615	THB tajlandski baht	38,681
TRY turska lira	5,4444	BRL brazilski real	4,5429
AUD australski dolar	1,5761	MXN meksički pezo	22,9451
		INR indijska rupija	79,9310

⁽¹⁾ Izvor: referentna tečajna lista koju objavljuje ESB.

Sažetak odluka Europske komisije o autorizacijama za stavljanje na tržište radi uporabe i/ili za uporabu tvari navedenih u Prilogu XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH)

(Objavljeno na temelju članka 64. stavka 9. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 ⁽¹⁾)

(Tekst značajan za EGP)

(2018/C 233/04)

Odluke o davanju autorizacije

Upućivanje na odluku ⁽¹⁾	Datum odluke	Naziv tvari	Nositelj autorizacije	Broj autorizacije	Autorizirana uporaba	Datum isteka razdoblja preispitivanja	Obrazloženje odluke
C(2018) 3702	27. lipnja 2018.	Bis(2-metoksietil) eter (diglim) EC br.: 203-924-4 CAS br. 111-96-6	Merck KGaA, Frankfurter Strasse 250, D-64293 Darmstadt, Njemačka.	REACH/18/11/0	Industrijska uporaba diglima kao otapala u proizvodnji međuproducta kriptanda za daljnje pretvaranje u kriptand 221 i kriptand 222	27. lipnja 2030.	Rizik je podvrgnut odgovarajućoj kontroli u skladu s člankom 60. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1907/2006. Nema odgovarajuće zamjene prije datuma povlačenja.

⁽¹⁾ Odluka je dostupna na internetskim stranicama Europske komisije: http://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/about/index_hr.htm.

⁽¹⁾ SL L 396, 30.12.2006., str. 1.

Povlačenje prijedloga Komisije

(2018/C 233/05)

Popis povučenih prijedloga

Dokument	Međuinstitucijski postupak	Naslov
Poljoprivreda i ruralni razvoj		
COM/2017/0150	2017/068/COD	Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju stope prilagodbe predviđene u Uredbi (EU) br. 1306/2013 za izravna plaćanja za kalendarsku godinu 2017.
Ekonomski i financijski poslovi, oporezivanje i carine		
COM/2011/737	2011/333/CNS	Prijedlog Uredbe Vijeća o metodama i postupcima stavljanja na raspolaganje vlastitih sredstava na temelju prikupljenog poreza na dodanu vrijednost
COM/2014/43	2014/0020/COD	Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o strukturnim mjerama kojima se poboljšava otpornost kreditnih institucija EU-a
Vanjski poslovi i sigurnosna politika		
COM/2003/695	CNS 2003/0268	Prijedlog Odluke Vijeća o sklapanju sporazuma o političkom dijalogu i suradnji između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Andske zajednice i njezinih država članica, Republike Bolivije, Kolumbije, Ekvadora, Perua i Bolivarijanske Republike Venezuele, s druge strane
COM/2014/360	2014/0182/NLE	Prijedlog Odluke Vijeća o stajalištu Unije u Vijeću za suradnju osnovanom na temelju Sporazuma o partnerstvu i suradnji Europske unije i Gruzije između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Gruzije, s druge strane, u odnosu na donošenje Preporuke o provedbi programa pridruživanja EU-a i Gruzije
COM/2014/359	2014/0181/NLE	Prijedlog Odluke Vijeća o stajalištu Unije u Vijeću za suradnju osnovanom na temelju Sporazuma o partnerstvu i suradnji između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Moldove, s druge strane, u odnosu na donošenje Preporuke o provedbi programa pridruživanja EU-a i Moldove
JOIN/2013/014	2013/0149/NLE	Zajednički prijedlog Odluke Vijeća o stajalištu Unije u Vijeću za pridruživanje uspostavljenom Euro-mediteranskim sporazumom o pridruživanju između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Libanona, s druge strane, u vezi s donošenjem preporuke o provedbi drugog akcijskog plana Europske politike susjedstva (EPS) između EU-a i Libanona

Dokument	Međuinstitucijski postupak	Naslov
Unutarnje tržište, industrija, poduzetništvo te mala i srednja poduzeća		
COM/2012/164	2012/82/COD	Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća kojom se pojednostavljuje prijenos motornih vozila registriranih u drugoj državi članici unutar jedinstvenog tržišta
Međunarodna suradnja i razvoj		
COM/2011/0861	2011/0420/NLE	Prijedlog Odluke Vijeća o pristupanju EU-a Međunarodnom savjetodavnom odboru za pamuk (ICAC)
Pravosuđe, zaštita potrošača i ravnopravnost spolova		
COM/2014/0212	2014/0120/COD	Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o društvima s ograničenom odgovornošću s jednim članom
Pomorstvo i ribarstvo		
COM/2011/0760	2011/0345/COD	Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1300/2008 od 18. prosinca 2008. o utvrđivanju višegodišnjeg plana za stok haringi koji živi zapadno od Škotske i ribarstvo koje iskorištava taj stok
COM/2013/09	2013/0007/COD	Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1224/2009 o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike
Migracije, unutarnji poslovi i građanstvo		
COM/2014/163	2014/0095/COD	Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća O uspostavi vize za privremeni boravak i izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma te Uredbi (EZ) br. 562/2006 i (EZ) br. 767/2008
COM/2014/164	2014/0094/COD	Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o Zakoniku Unije o vizama (Zakonik o vizama)
Prijevoz		
COM/2013/409	2013/0187/COD	Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 216/2008 u području aerodroma, upravljanja zračnim prometom i usluga u zračnoj plovidbi

EUROPSKI NADZORNIK ZAŠTITE PODATAKA

Sažetak mišljenja Europskog nadzornika za zaštitu podataka o manipulaciji na internetu i osobnim podacima

(Cjeloviti tekst ovog mišljenja dostupan je na engleskom, francuskom i njemačkom jeziku na internetskim stranicama Europskog nadzornika za zaštitu podataka www.edps.europa.eu)

(2018/C 233/06)

Digitalizacija društva i ekonomije nema jednoznačan učinak na građanski angažman u donošenju odluka i na prepreke sudjelovanja javnosti u demokratskim procesima.

Analitika velikih količina podataka i sustavi umjetne inteligencije omogućili su prikupljanje, kombiniranje, analizu i pohranu ogromnih količina podataka na neograničeno vrijeme. U protekla dva desetljeća pojavio se dominantan poslovni model za većinu internetskih usluga koji se temelji na praćenju ljudi na internetu i prikupljanju podataka o njihovom karakteru, zdravlju, odnosima, mislima i mišljenjima s ciljem ostvarivanja prihoda od digitalnog oglašavanja. Ta digitalna tržišta postala su koncentrirana oko nekoliko trgovačkih društava koja djeluju kao nadzornici pristupa internetu i upravljaju većim vrijednostima tržišne kapitalizacije (prilagođene s obzirom na inflaciju) od bilo kojeg trgovačkog društva u povijesti.

Taj digitalni ekosustav povezao je ljude diljem svijeta s obzirom na to da se više od 50 % stanovništva koristi internetom, iako vrlo neravnomjerno u pogledu zemljopisnog položaja, bogatstva i spola. Početni optimizam potaknut potencijalom internetskih alata i društvenih medija za građanski angažman ustupio je mjesto zabrinutosti da se ljudima manipulira, prvo putem stalnog prikupljanja često intimnih informacija o njima, a zatim i putem kontrole nad informacijama koje ljudi vide na internetu ovisno o kategoriji u koju su smješteni. Bijes izazvan mnogim uslugama na bazi algoritma, koji se viralno širi, ključni je pokretač vrijednosti u kontekstu proizvoda i aplikacija osmišljenih kako bi povećali pozornost i ovisnost do najveće moguće mjere. Povezanost je, barem u okviru trenutnog modela, dovela do podjele.

U raspravi koja je uslijedila riječ je o obmanjujućim, lažnim ili uvredljivim informacijama („sadržaju”) koje se ljudima nude s namjerom da utječu na politički diskurs i izbore; fenomen se počeo nazivati „lažnim vijestima” ili „internetskim dezinformacijama”. Rješenja su usmjerena na mjere transparentnosti, kojima se otkriva izvor informacija, no zanemaruje odgovornost subjekata u ekosustavu koji ostvaruju dobit od štetnog ponašanja. U međuvremenu, koncentracija tržišta i porast dominacije platformi predstavljaju novu prijetnju medijskom pluralizmu. Za Europskog nadzornika za zaštitu podataka ta kriza povjerenja u digitalni ekosustav ilustrira uzajamnu ovisnost privatnosti i slobode izražavanja. Suženje intimnog prostora dostupnog ljudima, kao posljedica neizbježnog nadzora koji provode trgovačka društva i vlade, ima negativan učinak na sposobnost i spremnost ljudi da se slobodno izražavaju i stvaraju odnose, uključujući i u građanskoj sferi koja je ključna za zdravlje demokracije. Ovo se mišljenje stoga odnosi na način na koji se osobni podaci upotrebljavaju za mikrociljanje pojedinaca i skupina posebnim sadržajem, na temeljna prava i vrijednosti koji se dovode u pitanje te na mjerodavne zakone za smanjenje tih opasnosti.

Europski nadzornik za zaštitu podataka već se nekoliko godina zalaže za veću suradnju između nadležnih tijela za zaštitu podataka i drugih regulatornih tijela radi zaštite prava i interesa pojedinaca u digitalnom društvu, što je razlog zbog kojeg smo 2017. pokrenuli digitalni centar za razmjenu informacija Digital Clearinghouse. S obzirom na zabrinutost da se u političkim kampanjama možda iskorištava digitalni prostor kako bi se zaobišli postojeći zakoni,⁽¹⁾ smatramo da je sada vrijeme da se ta suradnja proširi na izborna regulatorna tijela i regulatorna tijela za audiovizualne medije.

1. RAZLOG OBJAVLJIVANJA OVOG MIŠLJENJA

i. Intenzivna aktualna javna rasprava

U tijeku je intenzivna javna rasprava o utjecaju današnjeg golemog i složenog ekosustava digitalnih informacija ne samo na tržišnu ekonomiju, nego i na političku ekonomiju, na to kako političko okruženje djeluje u odnosu na ekonomiju. Glavne platforme nalaze se u središtu tog ekosustava te ostvaruju neproporcionalnu dobit od rasta digitalnog oglašavanja i povećavaju svoju relativnu moć kako se ono razvija. Osobni podaci potrebni su za segmentiranje, ciljanje i prilagodbu poruka koje se predstavljaju pojedincima, no većina oglašivača nije svjesna kako se takve odluke donose, a većina pojedinaca nije svjesna na koji ih se način iskorištava. Sustavom se nagrađuje senzacionalan i viralan sadržaj i općenito se ne

⁽¹⁾ Vidjeti, primjerice, <http://www.independent.co.uk/news/uk/politics/election-2017-facebook-ads-marginal-seats-tories-labour-outdated-election-spending-rules-a7733131.html> [pristupljeno 18.3.2018.].

čini razlika među oglašivačima, neovisno o tome radi li se o komercijalnim ili političkim oglašivačima. Saznanja o načinu na koji su se tim sustavom širile namjerne dezinformacije („lažne vijesti“) dovela su do straha da je integritet demokracija možda ugrožen. Sustavi umjetne inteligencije, a to tržište također obilježava koncentracija, i sami se pokreću podacima te će se njima, ako se ne nadziru, povećati udaljenost i neodgovornost donošenja odluka u tom okruženju.

ii. Relevantnost zakona o zaštiti podataka i političkih kampanja

Temeljna prava na privatnost i zaštitu podataka očito su ključni čimbenik u rješavanju te situacije, zbog čega je taj problem strateški prioritet za sva nezavisna nadležna tijela za zaštitu podataka. U svojoj Rezoluciji o upotrebi osobnih podataka za političku komunikaciju (*Resolution on the Use of Personal Data for Political Communication*) iz 2005. regulatorna tijela za zaštitu podataka izrazila su ključne probleme u vezi sa zaštitom podataka diljem svijeta s obzirom na povećanu obradu osobnih podataka koju provode nekomercijalni subjekti. Rezolucija se posebno odnosila na obradu „osjetljivih podataka u vezi sa stvarnim ili pretpostavljenim moralnim i političkim uvjerenjima ili aktivnostima ili glasačkim aktivnostima“ i na „invazivno profiliranje različitih osoba koje su trenutačno klasificirane – ponekad netočno ili na temelju površnog kontakta – kao simpatizeri, pristaše, sljedbenici ili stranka“⁽¹⁾. Međunarodnom rezolucijom zahtijevalo se strože provođenje pravila zaštite podataka u pogledu smanjenja količine podataka, zakonite obrade, pribavljanja privole, transparentnosti, prava ispitanika, ograničenja svrhe i sigurnosti podataka. Možda je vrijeme da se taj zahtjev ponovi.

Pravo EU-a u području zaštite podataka i povjerljivosti elektroničkih komunikacija primjenjuje se na prikupljanje, profiliranje i mikrociljanje podataka, a ako se pravilno provodi, njime bi se trebala smanjiti šteta od pokušaja manipuliranja pojedincima i skupinama. Političke stranke koje obrađuju podatke o biračima u EU-u pripadaju u djelokrug GDPR-a. GDPR-om se osobni podaci koji otkrivaju politička mišljenja definiraju kao posebne kategorije podataka. Obrada takvih podataka općenito je zabranjena ako se ne primjenjuje neko od navedenih izuzeća. U kontekstu političke kampanje sljedeća dva izuzeća osobito su relevantna i zaslužuju puni navod:

- „(d) obrada se provodi u sklopu legitimnih aktivnosti s odgovarajućim zaštitnim mjerama zaklade, udruženja ili drugog neprofitnog tijela s političkim, filozofskim, vjerskim ili sindikalnim ciljem te pod uvjetom da se obrada odnosi samo na članove ili bivše članove tijela ili na osobe koje imaju redovan kontakt s njom u vezi s njezinim svrhama i da osobni podaci nisu priopćeni nikome izvan tog tijela bez privole ispitanika;
- (e) obrada se odnosi na osobne podatke za koje je očito da ih je objavio ispitanik; (...).
- (g) obrada je nužna za potrebe značajnog javnog interesa na temelju prava Unije ili prava države članice koje je razmjerno željenom cilju te kojim se poštuje bit prava na zaštitu podataka i osiguravaju prikladne i posebne mjere za zaštitu temeljnih prava i interesa ispitanika.”

U uvodnoj izjavi 56. objašnjava se stavak 9. točka 2. alineja (g): „[a]ko tijekom izbornih aktivnosti djelovanje demokratskog sustava u državi članici zahtijeva da političke stranke prikupljaju osobne podatke o političkim mišljenjima ljudi, obrada takvih podataka može se dopustiti iz razloga javnog interesa, pod uvjetom da se uspostave odgovarajuće zaštitne mjere”.

Nekoliko je nadležnih tijela za zaštitu podataka sastavilo je pravila ili smjernice za obradu osobnih podataka u političke svrhe:

- u ožujku 2014. talijansko nadležno tijelo za zaštitu podataka donijelo je pravila o obradi osobnih podataka koju provode političke stranke. U tim pravilima naglašava se opća zabrana upotrebe osobnih podataka objavljenih na internetu, primjerice na društvenim mrežama ili forumima, u svrhu političke komunikacije ako su ti podaci prikupljeni u druge svrhe⁽²⁾,
- u studenom 2016. francusko Nacionalno povjerenstvo za zaštitu podataka (CNIL) dalo je dodatne smjernice za svoje preporuke za političku komunikaciju iz 2012., navodeći pravila za obradu osobnih podataka na društvenim mrežama. Konkretno, CNIL je naglasio da agregacija osobnih podataka birača radi njihova profiliranja i ciljanja na društvenim mrežama može biti zakonita samo ako se temelji na privoli kao osnovi za obradu podataka⁽³⁾,

⁽¹⁾ Rezolucija je dostupna na sljedećoj poveznici <https://icdppc.org/wp-content/uploads/2015/02/Resolution-on-Use-of-Personal-Data-for-Political-Communication.pdf> [pristupljeno 18.3.2018.].

⁽²⁾ <http://www.garanteprivacy.it/web/guest/home/docweb/-/docweb-display/docweb/3013267> "Provvedimento in materia di trattamento di dati presso i partiti politici e di esonero dall'informativa per fini di propaganda elettorale", objavljeno u Službenom listu talijanskog nadležnog tijela za zaštitu podataka br. 71 26.3.2014. [dok. na internetu br. 3013267].

⁽³⁾ <https://www.cnil.fr/fr/communication-politique-queles-sont-les-regles-pour-lutilisation-des-donnees-issues-des-reseaux> „Communication politique: quelles sont les règles pour l'utilisation des données issues des réseaux sociaux?“, objavilo tijelo Commission Nationale de l'informatique et des libertés (francusko Nacionalno povjerenstvo za informatiku i slobode) 08.11.2016.

- u travnju 2017. britanski Ured povjerenika za informiranje (ICO) objavio je ažurirane smjernice *Guidance on political campaigning* (Smjernice o vođenju političkih kampanji), koje su sadržavale i smjernice o primjeni analitike podataka u političkim kampanjama. ICO je objasnio da kada politička organizacija povjeri provedbu analiza trećoj osobi, tj. trgovačkom društvu, tada će to trgovačko društvo vjerojatno biti izvršitelj obrade podataka, a organizacija voditelj obrade podataka. Kako bi obrada osobnih podataka bila zakonita, moraju se uzeti u obzir posebne odredbe zakona o zaštiti podataka kojima se regulira odnos između voditelja obrade i izvršitelja obrade ⁽¹⁾.

Smjericama nacionalnih nadležnih tijela za zaštitu podataka može se ponuditi dodatno vjerodostojno tumačenje odredbi zakona o zaštiti podataka i privatnosti, kojima se uzimaju u obzir razlike u organizaciji nacionalnih političkih sustava ⁽²⁾.

iii. Svrha ovog mišljenja Europskog nadzornika za zaštitu podataka

Vizija Europskog nadzornika za zaštitu podataka jest pomoći EU-u da svojim postupanjem pruži primjer u globalnom dijalogu o zaštiti podataka i privatnosti u digitalnom dobu i utvrdi međudisciplinarna politička rješenja za izazove s velikim podacima i razvojem etičke dimenzije obrade osobnih podataka ⁽³⁾. Pozvali smo na postupanje prema ispitaniku kao prema „pojedincu, a ne samo kao potrošaču ili korisniku” te smo naglasili etička pitanja oko učinaka prediktivnog profiliranja i personalizacije određene algoritmom ⁽⁴⁾. Pozvali smo na odgovoran i održiv razvoj digitalnog društva na temelju individualne kontrole nad vlastitim osobnim podacima, inženjeringa kojim se poštuje privatnosti, odgovornosti i dosljedne provedbe ⁽⁵⁾. Savjetodavna skupina za etička pitanja Europskog nadzornika za zaštitu podataka u izvješću iz siječnja 2018. napomenula je da „mikrociljanje izborne agitacije mijenja pravila javnog govora, smanjujući prostor za raspravu i razmjenu ideja”, za što je „hitno potrebna demokratska rasprava o upotrebi i iskorištavanju podataka za političke kampanje i donošenje odluka” ⁽⁶⁾.

To pitanje upotrebe informacija i osobnih podataka za manipuliranje ljudi i politike, naravno, nadilazi pravo na zaštitu podataka. Personaliziranim, mikrociljanim internetskim okruženjem stvaraju se „filter mjehurići” (*filter bubbles*) u kojima su ljudi stalno izloženi istim informacijama i susreću se s manje mišljenja, što dovodi do povećane političke i ideološke polarizacije ⁽⁷⁾. Time se povećavaju širenje i uvjerljivost lažnih priča i zavjera ⁽⁸⁾. U istraživanjima se navodi da bi manipulacija prikazom vijesti ili rezultatima pretraživanja ljudi mogla utjecati na njihovo ponašanje ⁽⁹⁾.

Zadaća je Europskog nadzornika za zaštitu podataka pomoći osigurati da obrada osobnih podataka, u skladu s tekstem GDPR-a, bude u službi čovječanstva, a ne obratno ⁽¹⁰⁾. Tehnološki napredak ne bi trebalo ometati, nego usmjeriti prema

⁽¹⁾ https://ico.org.uk/media/for-organisations/documents/1589/promotion_of_a_political_party.pdf „Guidance on political campaigning” (Smjernice o vođenju političkih kampanji) Ureda povjerenika za informiranje [20170426].

⁽²⁾ Prema članku 57. stavku 1. točki (d) GDPR-a, svako nadzorno tijelo na svom području [...] promiče osvjешtenost voditelja obrade i izvršitelja obrade o njihovim obvezama iz [te] Uredbe.

⁽³⁾ Vidjeti Vodeći primjer: Strategija EDPS-a za razdoblje 2015. – 2019., str. 17. „Veliki podaci” prema našem mišljenju odnose se na praksu kombiniranja i analize ogromnih količina informacija iz različitih izvora, često koristeći algoritme koji samostalno uče za donošenje informiranih odluka. Jedna od najvećih vrijednosti velikih podataka za poduzeća i vlade proizlazi iz praćenja ljudskog ponašanja, kolektivno i pojedinačno, a nalazi se u njihovoj potencijalu za predviđanje – Mišljenje Europskog nadzornika za zaštitu podataka 4/2015, Prema novoj digitalnoj etici: podaci, dostojanstvo i tehnologija, 11.9.2015., str. 6.

⁽⁴⁾ Profili koji se upotrebljavaju za predviđanje ponašanja ljudi predstavljaju rizik od stigmatizacije, a učvršćuju postojeće stereotipe, društvenu i kulturnu segregaciju i isključenost, pri čemu takva „kolektivna inteligencija” potkopava individualni izbor i jednake mogućnosti. Ovi „filter mjehurići” (*filter bubbles*) ili „osobne sobe jeke” (*personal echo-chambers*) na kraju bi mogli ugušiti samu kreativnost, inovativnost i slobode izražavanja te udruživanja koji su omogućili procvat digitalne tehnologije – Mišljenje Europskog nadzornika za zaštitu podataka 4/2015, str. 13. (izostavljene referencije).

⁽⁵⁾ Mišljenje Europskog nadzornika za zaštitu podataka 7/2015, Svladavanje izazova velikih podataka, str. 9.

⁽⁶⁾ Izvješće Savjetodavne skupine za etička pitanja Europskog nadzornika za zaštitu podataka od siječnja 2018., str. 28.

⁽⁷⁾ Vidjeti primjerice The Economist, How the World Was Trolled (4. – 10. 2017.), svezak 425, br. 9065, str. 21.–24.

⁽⁸⁾ Allcott H. i Gentzkow M., Social Media and Fake News in the 2016 Election (proljeće 2017.). Stanford University, Journal of Economic Perspectives, svezak 31, br. 2, str. 211.–236. <https://web.stanford.edu/~gentzkow/research/fakenews.pdf>, str. 219.

⁽⁹⁾ U jednom od eksperimenata korisnicima društvene platforme rečeno je kako su njihovi prijatelji izjavili da su glasovali, što je potaknulo statistički značajno povećanje segmenta stanovništva (0,14 % stanovništva dobi za glasanje ili oko 340 000 birača) koje je glasovalo na izborima za Kongres 2010.; Allcott H. i Gentzkow M., Social Media and Fake News in the 2016 Election (proljeće 2017.), Stanford University, Journal of Economic Perspectives, svezak 31, br. 2, str. 211.–236., str. 219.). U drugom istraživanju istraživači su tvrdili da se razlikama u rezultatima pretraživanja tražilice Google mogu promijeniti izborne preferencije neodlučnih glasača za 20 %; Zuiderveen Borgesius, F. & Trilling, D. & Möller, J. & Bodó, B. & de Vreese, C. & Helberger, N. (2016.). Should we worry about filter bubbles? Internet Policy Review, 5(1). DOI: 10.14763/2016.1.401, str. 9.

⁽¹⁰⁾ Uvodna izjava 4. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ, u daljnjem tekstu „GDPR”.

našim vrijednostima. Poštovanje temeljnih prava, uključujući i pravo na zaštitu podataka, presudno je kako bi se osigurala pravednost izbora, posebice kako se približavamo izborima za Europski parlament 2019. ⁽¹⁾ Ovo je mišljenje najnovije u nizu angažmana Europskog nadzornika za zaštitu podataka u pogledu načina na koji bi se zaštita podataka trebala primjenjivati u svrhu rješavanja najvažnijih pitanja od javnog interesa. Temelji se na prethodnom radu Europskog nadzornika za zaštitu podataka u području velikih podataka i digitalne etike te potrebi koordiniranja regulacije konkurentnih i pravednih tržišta ⁽²⁾. U mišljenju se prvo sažeto opisuje postupak kojim osobni podaci pokreću i određuju ciklus digitalnog praćenja, mikrociljanja i manipulacije. Zatim se razmatraju uloge različitih subjekata u digitalnom informacijskom ekosustavu. Razmatraju se temeljna prava koja se dovode u pitanje, relevantna načela zaštite podataka i druge relevantne zakonske obveze. Završava tvrdnjom da će se problem manipulacije na internetu vjerojatno samo pogoršati, da nijedan regulatorni pristup neće biti dovoljan sam po sebi te da regulatorna tijela stoga moraju hitno surađivati kako bi se riješile ne samo lokalizirane zlouporabe, već i strukturni poremećaji uzrokovani prekomjernom tržišnom koncentracijom.

7. ZAKLJUČAK

Manipulacija na internetu predstavlja prijetnju društvu jer „filter mjehurići” i izdvojene zajednice otežavaju ljudima međusobno razumijevanje i razmjenu iskustava. Slabljenje tog „društvenog ljepila” može potkopati demokraciju, kao i nekoliko drugih temeljnih prava i sloboda. Manipulacija na internetu također je simptom netransparentnosti i nedostatka odgovornosti u digitalnom ekosustavu. Problem je stvaran i hitan, a vjerojatno će se pogoršati kako se sve više ljudi i stvari povezuje s internetom, a uloga sustava umjetne inteligencije povećava. Korijen problema djelomično je neodgovorna, nezakonita ili neetična uporaba osobnih podataka. Transparentnost je nužna, ali ne i dovoljna. Upravljanje sadržajem može biti potrebno, no ne smije se dopustiti da se njime ugrožavaju temeljna prava. Stoga dio rješenja uključuje provedbu postojećih pravila, osobito GDPR-a, strogo i zajedno s drugim normama za izbore i medijski pluralizam.

Kao doprinos unapređenju rasprave, Europski nadzornik za zaštitu podataka u proljeće 2019. sazvat će radionicu na kojoj će nacionalna regulatorna tijela u području zaštite podataka, izbornog prava i prava o audiovizualnim medijskim uslugama moći dodatno istražiti ta uzajamna djelovanja, razgovarati o izazovima s kojima se suočavaju te razmotriti mogućnosti za zajedničko djelovanje, uzimajući u obzir i nadolazeće izbore za Europski parlament.

U ovom se mišljenju tvrdi da tehnologija i ponašanje na tržištu uzrokuju štetu uslijed strukturnih neravnoteža i poremećaja. Pozvali smo na prilagodbu poticaja za inovaciju. Tehnološki divovi i pioniri do sada su imali koristi od rada u relativno nereguliranom okruženju. Time su pogođene tradicionalne djelatnosti i temeljni pojmovi mjesne nadležnosti, suverenosti i društvenih normi, uključujući demokraciju. Te vrijednosti ovise o pluralizmu mišljenja i ravnoteži između stranaka. Nijedan subjekt ni sektor ne može to sam riješiti. Zaštita podataka dio je rješenja, a možda predstavlja i veći dio od očekivanog. Nije dovoljno osloniti se na dobru volju neodgovornih komercijalnih subjekata. Trebamo sada intervenirati u interesu pravednijeg širenja prednosti digitalizacije.

Sastavljeno u Bruxellesu 19. ožujka 2018.

Giovanni BUTTARELLI

Europski nadzornik za zaštitu podataka

⁽¹⁾ Kao što je naveo Europski sud za ljudska prava u predmetu *Orlovskaya Iskra protiv Rusije*, „slobodni izbori i sloboda izražavanja, posebice sloboda političke rasprave, zajedno tvore temelj svakog demokratskog sustava. Ta su dva prava međusobno povezana i djeluju kako bi se međusobno jačala: primjerice, sloboda izražavanja jedan je od „uvjeta” koji su nužni za „osiguravanje slobodnog izražavanja mišljenja naroda u izboru zakonodavnog tijela”. Zbog toga je osobito važno da se u razdoblju koje prethodi izborima dopusti slobodna cirkulacija mišljenja i informacija svih vrsta. U kontekstu izbornih rasprava neometano ostvarivanje prava na slobodu govora kandidata ima osobit značaj” (referencije izostavljene iz teksta), st. 110. <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-171525>.

⁽²⁾ 2014. – Preliminarno mišljenje o privatnosti i konkurentnosti u vremenu velike količine podataka; 2015. – Mišljenje 4/2015 Prema novoj digitalnoj etici: podaci, dostojanstvo i tehnologija; 2015. – Mišljenje 7/2015, Svladavanje izazova velikih podataka: poziv na transparentnost, korisničku kontrolu, zaštitu podataka dizajnom te odgovornost; 2016. – Mišljenje Europskog nadzornika za zaštitu podataka 8/2016 o dosljednom jačanju temeljnih prava u doba velikih podataka.

Sažetak Mišljenja Europskog nadzornika za zaštitu podataka o prijedlozima dviju uredbi o uspostavi okvira za interoperabilnost opsežnih informacijskih sustava EU-a

(Cjeloviti tekst ovog Mišljenja dostupan je na engleskom, francuskom i njemačkom jeziku na internetskim stranicama Europskog nadzornika za zaštitu podataka www.edps.europa.eu)

(2018/C 233/07)

Današnji snažni izazovi povezani sa sigurnošću i upravljanjem granicama zahtijevaju pametnije korištenje informacijama koje su već dostupne nadležnim javnim tijelima. To je potaknulo Europsku komisiju da pokrene postupak ostvarenja interoperabilnosti (postojećih i budućih) opsežnih informacijskih sustava EU-a u području migracija, azila i sigurnosti. Komisija je u prosincu 2017. godine donijela dva prijedloga uredbi kojima bi se uspostavio pravni okvir za interoperabilnost opsežnih informacijskih sustava EU-a.

Interoperabilnost, pod uvjetom da se provodi na promišljen način i uz potpuno poštovanje temeljnih prava, uključujući prava na privatnost i na zaštitu podataka, može biti koristan alat za rješavanje legitimnih potreba nadležnih tijela koja upotrebljavaju opsežne informacijske sustave i doprinijeti razvoju učinkovite i djelotvorne razmjene informacija. Interoperabilnost nije samo ili prvenstveno tehnička odluka, već politička odluka koja može imati znatne zakonske i društvene posljedice koje se ne mogu sakriti iza navodnih tehničkih promjena. Odluka zakonodavca EU-a da opsežne IT sustave učini interoperabilnima ne bi samo trajno i značajno utjecala na njihovu strukturu i način rada, već bi se njome promijenio i način na koji su se pravna načela u tom području do sada tumačila i kao takva označila bi „točku s koje nema povratka”.

Iako je interoperabilnost prvotno možda bila zamišljena kao alat za lakše korištenje sustavima, prijedlozima bi se uvele nove mogućnosti za pristup i uporabu podataka pohranjenih u različitim sustavima kako bi se suzbile prijevare povezane s identitetom i olakšale provjere identiteta te kako bi se tijelima za provedbu zakona omogućio jednostavniji pristup informacijskim sustavima izvan područja zakonodavstva.

Prijedlozima se stvara nova centralizirana baza podataka koja bi sadržavala informacije o milijunima državljana trećih zemalja, uključujući njihove biometrijske podatke. Zbog veličine baze podataka i prirode podataka koji se pohranjuju u njoj, posljedice bilo kakvih povreda podataka mogle bi ozbiljno naštetiti potencijalno velikom broju pojedinaca. Ako takve informacije ikada dospiju u krive ruke, baza podataka mogla bi postati opasan alat protiv temeljnih prava. Stoga je neophodno stvoriti snažne pravne, tehničke i organizacijske zaštitne mjere. Potreban je i poseban oprez kako u pogledu svrhe baze podataka, tako i u pogledu uvjeta i načina njezine uporabe.

U tom kontekstu, Europski nadzornik za zaštitu podataka naglašava važnost dodatnog pojašnjenja opsega problema prijevara povezanih s identitetom među državljanima trećih zemalja kako bi se osiguralo da je predložena mjera prikkladna i razmjerna. Mogućnost uvida u centraliziranu bazu podataka kako bi se olakšale provjere identiteta na teritoriju država članica treba više ograničiti.

Europski nadzornik za zaštitu podataka razumije potrebu da tijela za provedbu zakona imaju na raspolaganju najbolje moguće alate za brzo otkrivanje identiteta počinitelja terorističkih djela i drugih teških kaznenih djela. Međutim, olakšavanje pristupa tijela za provedbu zakona sustavima koji su izvan područja zakonodavstva (tj. informacijama dobivenima od nadležnih tijela u druge svrhe osim provedbe zakona), čak i u ograničenoj mjeri, nije nimalo zanemarivo iz perspektive temeljnih prava. Rutinski pristup doista bi predstavljao ozbiljnu povredu načela ograničavanja svrhe. Europski nadzornik za zaštitu podataka stoga poziva na zadržavanje stvarnih zaštitnih mjera za očuvanje temeljnih prava državljana trećih zemalja.

Konačno, Europski nadzornik za zaštitu podataka želi naglasiti da se prijedlozima i u pravnom i u tehničkom smislu dodaje još jedna razina složenosti postojećim sustavima, kao i onih koji su još uvijek u pripremi, a točne posljedice teško je procijeniti u ovoj fazi. Ta složenost neće utjecati samo na zaštitu podataka, već i na upravljanje i nadgledanje sustava. Točne posljedice za prava i slobode koje su u središtu projekta EU-a teško je u potpunosti procijeniti u ovoj fazi. Zbog tih razloga, Europski nadzornik za zaštitu podataka poziva na širu raspravu o budućnosti razmjene informacija u EU-u, njihovu upravljanju i načinima zaštite temeljnih prava u ovom kontekstu.

1. UVOD

1.1. Kontekst

1. Komisija je u travnju 2016. donijela Komunikaciju *Jači i pametniji informacijski sustavi za granice i sigurnost* ⁽¹⁾, započevši time raspravu o tome kako bi se informacijskim sustavima u Europskoj uniji moglo poboljšati upravljanje granicama i unutarnja sigurnost.
2. Komisija je u lipnju 2016. Osnovala stručnu skupinu na visokoj razini za informacijske sustave i interoperabilnost (dalje u tekstu: HLEG) za praćenje provedbe Komunikacije. HLEG je bio zadužen za rješavanje pravnih, tehničkih i operativnih izazova za postizanje interoperabilnosti između središnjih sustava EU-a za granice i sigurnost ⁽²⁾.
3. HLEG je preporuke prvo predstavio u svojem privremenom izvješću iz prosinca 2016. ⁽³⁾, a kasnije u završnom izvješću iz svibnja 2017. ⁽⁴⁾ Europski nadzornik za zaštitu podataka pozvan je da sudjeluje u radu HLEG-a i dao je izjavu o pojmu interoperabilnosti u području migracija, azila i sigurnosti koja je uključena u završno izvješće HLEG-a.
4. Na temelju Komunikacije iz 2016. i preporuka HLEG-a, Komisija je predložila novi pristup prema kojemu bi svi centralizirani informacijski sustavi EU-a za upravljanje sigurnošću, granicama i migracijama bili interoperabilni ⁽⁵⁾. Komisija je najavila svoju namjeru rada na stvaranju Europskog portala za pretraživanje, zajedničke usluge uspoređivanja biometrijskih uzoraka i zajedničkog repozitorija podataka o identitetu.
5. Vijeće je 8. lipnja 2017. pozdravilo stajalište Komisije i predložilo daljnje korake za postizanje interoperabilnosti informacijskih sustava do 2020. ⁽⁶⁾ Komisija je 27. srpnja 2017. pokrenula javno savjetovanje o interoperabilnosti informacijskih sustava EU-a za granice i sigurnost ⁽⁷⁾. Savjetovanje je bilo popraćeno početnom procjenom utjecaja.
6. Kao dodatni doprinos, 17. studenoga 2017. Europski nadzornik za zaštitu podataka izdao je dokument za razmatranje o interoperabilnosti informacijskih sustava u području slobode, sigurnosti i pravde ⁽⁸⁾. U tom je dokumentu priznao da interoperabilnost, ako se provede na promišljen način i u skladu s osnovnim zahtjevima nužnosti i proporcionalnosti, može biti koristan alat za rješavanje legitimnih potreba nadležnih tijela koja upotrebljavaju opsežne informacijske sustave, uključujući bolju razmjenu informacija.
7. Komisija je 12. prosinca 2017. objavila dva zakonodavna prijedloga (dalje u tekstu: prijedlozi) za:
 - Uredbu Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a (granice i vize) i o izmjeni Odluke Vijeća 2004/512/EZ, Uredbe (EZ) br. 767/2008, Odluke Vijeća 2008/633/PUP, Uredbe (EU) 2016/399 i Uredbe (EU) 2017/2226, dalje u tekstu: Prijedlog o granicama i vizama.
 - Uredbu Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a (policajska i pravosudna suradnja, azil i migracije), dalje u tekstu: Prijedlog o policijskoj i pravosudnoj suradnji, azilu i migracijama.

⁽¹⁾ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o jačim i pametnijim informacijskim sustavima za granice i sigurnost, 6.4.2017., COM (2016) 205 završna verzija.

⁽²⁾ Idem, str. 15.

⁽³⁾ Privremeno izvješće predsjedatelja stručne skupine na visokoj razini o informacijskim sustavima i interoperabilnosti, koju je osnovala Europska komisija, Privremeno izvješće predsjedatelja stručne skupine na visokoj razini iz prosinca 2016. dostupno je na: <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3435>.

⁽⁴⁾ Završno izvješće stručne skupine na visokoj razini za informacijske sustave i interoperabilnost koju je osnovala Europska komisija, objavljeno 11. svibnja 2017., dostupno na <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3435>.

⁽⁵⁾ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću i Vijeću od 16.5.2017., Sedmo izvješće o napretku prema uspostavi učinkovite i istinske sigurnosne unije, COM(2017) 261 završna verzija.

⁽⁶⁾ Zaključci Vijeća o daljnjim koracima za poboljšanje razmjene informacija i osiguravanje interoperabilnosti informacijskih sustava EU-a, 8. lipnja 2017.: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10151-2017-INIT/hr/pdf>.

⁽⁷⁾ Javno savjetovanje i procjena utjecaja dostupni su na: https://ec.europa.eu/home-affairs/content/consultation-interoperability-eu-information-systems-borders-and-security_en.

⁽⁸⁾ https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/17-11-16_opinion_interoperability_en.pdf.

1.2. Ciljevi prijedloga

8. Opći cilj prijedloga jest poboljšanje upravljanja vanjskim granicama schengenskog prostora i doprinos unutarnjoj sigurnosti Europske unije. U tu svrhu, njima se uspostavlja okvir kojim će se osigurati interoperabilnost postojećih i budućih opsežnih informacijskih sustava EU-a u području graničnih kontrola, azila i imigracije, policijske suradnje i pravosudne suradnje u kaznenim pitanjima.
9. Komponente interoperabilnosti uspostavljene prijedlozima obuhvaćale bi:
 - tri postojeća sustava: Schengenski informacijski sustav (SIS), sustav Eurodac i vizni informacijski sustav (VIS),
 - tri predložena sustava koja su još u pripremi ili razvoju:
 - sustav koji su nedavno dogovorili zakonodavci EU-a i koji treba razviti: sustav ulaska/izlaska (EES) ⁽¹⁾ i
 - dva o kojima se još pregovara: predloženi Europski sustav za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju (ETIAS) ⁽²⁾ i predloženi Europski informacijski sustav kaznene evidencije državljana trećih zemalja (ECRIS-TCN) ⁽³⁾;
 - Interpolovu bazu podataka o ukradenim i izgubljenim putnim ispravama (SLTD) i
 - podatke Europolu ⁽⁴⁾.
10. Interoperabilnost među tim sustavima sastoji se od četiri komponente:
 - Europskog portala za pretraživanje (ESP),
 - zajedničke usluge uspoređivanja biometrijskih uzoraka (zajednički BMS),
 - zajedničkog repozitorija podataka o identitetu (CIR) i
 - detektora višestrukih identiteta (MID).
11. ESP bi djelovao kao posrednik za poruke. Njegova je svrha osigurati jednostavno sučelje koje bi davalo brze rezultate pretraživanja na transparentan način. Omogućivao bi istodobno pretraživanje više sustava uporabom podataka o identitetu (biografskih i biometrijskih). Drugim riječima, krajnji korisnik mogao bi jednim pretraživanjem dobiti rezultate iz svih sustava kojima je ovlašten pristupiti, umjesto da pretražuje svaki sustav pojedinačno.
12. Zajednički BMS bio bi tehnički alat za lakšu identifikaciju osobe koja može biti registrirana u različitim bazama podataka. U njemu bi se pohranjivali predlošci biometrijskih podataka (otisaka prstiju i prikaza lica) sadržanih u centraliziranim informacijskim sustavima EU-a (tj. SIS, sustav Eurodac, EES, VIS i ECRIS-TCN). To bi s jedne strane omogućilo istodobno pretraživanje biometrijskih podataka pohranjenih u različitim sustavima, a s druge strane, uspoređivanje tih podataka.
13. CIR bi olakšao identifikaciju osoba, uključujući i na teritoriju država članica, te bi pomogao i u pojednostavljenju pristupa tijela za provedbu zakona informacijskim sustavima koji su izvan područja zakonodavstva. U CIR-u bi se pohranjivali biografski i biometrijski podatci zabilježeni u VIS-u, ECRIS-TCN-u, EES-u, sustavu Eurodac i ETIAS-u. U njemu bi se pohranjivali podatci – logički odvojeni – prema sustavu iz kojega su podatci proizašli.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2017/2226 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2017. o uspostavi sustava ulaska/izlaska (EES) za registraciju podataka o ulasku i izlasku te podataka o odbijanju ulaska za državljane trećih zemalja koji prelaze vanjske granice država članica i određivanju uvjeta za pristup EES-u za potrebe izvršavanja zakonodavstva te o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i uredbi (EZ) br. 767/2008 i (EU) br. 1077/2011 (SL L 327, 9.12.2017., str. 20.).

⁽²⁾ Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju (ETIAS) i izmjeni uredbi (EU) br. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/794 i (EU) 2016/1624, COM(2016) 731 završna verzija, 16.11.2016.

⁽³⁾ Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi centraliziranog sustava za utvrđivanje država članica koje imaju informacije o osuđujućim presudama protiv državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva (sustav ECRIS-TCN) za dopunu i potporu Europskom informacijskom sustavu kaznene evidencije te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1077/2011, COM(2017) 344 završna verzija, 29.6.2017.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) te zamjeni i stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2009/371/PUP, 2009/934/PUP, 2009/935/PUP, 2009/936/PUP i 2009/968/PUP (SL L 135, 24.5.2016., str. 53.).

14. MID bi bio alat koji bi omogućio povezivanje identiteta unutar CIR-a i SIS-a i pohranjivao bi poveznice među zapisima. U njemu bi se pohranjivale poveznice koje pružaju informacije kada se otkrije jedno ili više definitivnih ili mogućih podudaranja i/ili kada se pojavi prijevara povezana s identitetom. Provjeravao bi postoje li traženi ili uneseni podatci u više sustava za otkrivanje višestrukih identiteta (npr. isti biometrijski podatci povezani s različitim biografskim podacima ili isti/slični biografski podatci povezani s različitim biometrijskim podacima). U MID-u bi se prikazivali biografski podatci o identitetu koji imaju poveznice u različitim sustavima.
15. S obzirom na četiri komponente interoperabilnosti, cilj prijedloga jest sljedeće:
- pružiti ovlaštenim korisnicima brz, jednostavan, sustavan i kontroliran pristup relevantnim informacijskim sustavima,
 - olakšati provjere identiteta državljana trećih zemalja na teritoriju država članica,
 - otkriti višestruke identitete povezane s istim skupom podataka i
 - pojednostaviti pristup tijela za provedbu zakona informacijskim sustavima izvan područja zakonodavstva.
16. Osim toga, temeljem prijedloga uspostavio bi se središnji repozitorij za izvješćivanje i statistiku (CRRS) i univerzalni format poruka (UMF) te uveli automatizirani mehanizmi kontrole kvalitete podataka.
17. Objava dvaju zakonodavnih prijedloga umjesto jednoga proizlazi iz potrebe da se poštuje razlika između sustava koji se odnose na:
- schengensku pravnu stečevinu u vezi s granicama i vizama (npr. VIS, EES, ETIAS i SIS kako su uređeni Uredbom (EZ) br. 1987/2006),
 - schengensku pravnu stečevinu u vezi s policijskom suradnjom ili koji se ne odnose na schengensku pravnu stečevinu (sustav Eurodac, ECRIS-TCN i SIS kako je uređeno Odlukom Vijeća 2007/533/PUP).
18. Ta su dva prijedloga „sestrinski prijedlozi” koje treba čitati zajedno. Brojevi članaka uglavnom su slični u oba prijedloga, kao i njihov sadržaj. Stoga, ako nije drukčije određeno, kada spomenemo određeni članak, taj se članak odnosi na jedan u oba prijedloga.

5. ZAKLJUČCI

142. Europski nadzornik za zaštitu podataka priznaje da interoperabilnost, ako se provede na promišljen način i u skladu s osnovnim zahtjevima nužnosti i proporcionalnosti, može biti koristan alat za rješavanje legitimnih potreba nadležnih tijela koja upotrebljavaju opsežne informacijske sustave, uključujući bolju razmjenu informacija.
143. Naglašava kako interoperabilnost nije prvenstveno tehnička odluka, to je ponajprije i ponajviše politička odluka koju treba donijeti, sa značajnim zakonskim i društvenim posljedicama u nadolazećim godinama. S obzirom na jasan trend mijenjanja različitih prava i ciljeva politike EU-a (npr. granične kontrole, azila i imigracija, policijske suradnje, a sada i pravosudne suradnje u kaznenim pitanjima), kao i odobravanje rutinskog pristupa tijela za provedbu zakona bazama podataka koje su izvan područja zakonodavstva, odluka zakonodavca EU-a da opsežne informatičke sustave učini interoperabilnima ne bi samo trajno i značajno utjecala na njihovu strukturu i način rada, već bi se njome promijenio i način na koji su se pravna načela u ovom području do sada tumačila i kao takva označila bi „točku s koje nema povratka”. Zbog tih razloga, Europski nadzornik za zaštitu podataka poziva na širu raspravu o budućnosti razmjene informacija u EU-u, njihovu upravljanju i načinima zaštite temeljnih prava u ovom kontekstu.
144. Premda bi predstavljeni prijedlozi mogli ostaviti dojam o interoperabilnosti kao konačnoj komponenti već potpuno funkcionalnih informacijskih sustava (ili barem sustava čiji su pravni osnivački akti već „stabilni” i u završnim fazama zakonodavnog procesa), Europski nadzornik za zaštitu podataka želi podsjetiti da to nije slučaj. U stvarnosti, tri od šest informacijskih sustava EU-a koji se prijedlozima nastoje međusobno povezati trenutačno ne postoje (ETIAS, ECRIS-TCN i EES), dva su trenutačno u postupku revizije (SIS i Eurodac), a jedan se treba revidirati kasnije ove godine (VIS). Procjena točnih posljedica za privatnost i zaštitu podataka vrlo složenog sustava s tolikim brojem „pokretnih dijelova” gotovo je nemoguća. Europski nadzornik za zaštitu podataka podsjeća na važnost osiguranja dosljednosti između zakonskih tekstova o kojima se već pregovara (ili o kojima će se pregovarati) i tih prijedloga kako bi se osiguralo jedinstveno pravno, organizacijsko i tehničko okruženje za sve aktivnosti obrade osobnih podataka unutar Unije. On u tom smislu želi naglasiti da se ovim Mišljenjem ne dovode u pitanje daljnje intervencije koje bi mogle uslijediti dok različiti međusobno povezani pravni instrumenti napreduju kroz zakonodavni proces.

145. Europski nadzornik za zaštitu podataka ističe da, iako je interoperabilnost prvotno možda bila zamišljena kao alat za lakše korištenje sustavima, prijedlozima bi se uvele nove mogućnosti za pristup i uporabu podataka pohranjenih u različitim sustavima kako bi se suzbile prijevare povezane s identitetom i olakšale provjere identiteta te kako bi se tijelima za provedbu zakona omogućio jednostavniji pristup informacijskim sustavima izvan područja zakonodavstva.
146. Kao što je već istaknuo u svojem dokumentu za razmatranje, Europski nadzornik za zaštitu podataka za početak naglašava važnost dodatnog pojašnjenja opsega problema prijevara povezanih s identitetom među državljanima trećih zemalja kako bi se osiguralo da je predložena mjera prikladna i razmjerna.
147. Što se tiče uporabe podataka pohranjenih u različitim sustavima radi lakše provjere identiteta na teritoriju država članica, Europski nadzornik za zaštitu podataka ističe da su svrhe takve uporabe, tj. suzbijanje nezakonitih migracija i doprinos visokoj razini sigurnosti, preširoko formulirane i da bi trebale biti „strogo ograničene” i „precizno definirane” u prijedlozima kako bi bile u skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije. Posebice smatra da pristup CIR-u radi utvrđivanja identiteta državljana treće zemlje u svrhu osiguranja visoke razine sigurnosti treba dopustiti samo ako postoji pristup u iste svrhe sličnim nacionalnim bazama podataka (npr. registar državljana/stanovnika itd.), i to pod istim uvjetima. Preporučuje da se to pojasni u prijedlozima. Inače će se činiti da se u prijedlozima stvara pretpostavka da državljani trećih zemalja po definiciji predstavljaju sigurnosnu prijetnju. Preporučuje i da se osigura da pristup podacima za identifikaciju osobe tijekom provjere identiteta bude omogućen:
- u načelu, u nazočnosti te osobe i
 - ako ona ne može surađivati i nema dokument kojim se utvrđuje njezin identitet ili
 - odbija suradnju ili
- ako postoje opravdani ili osnovani razlozi za pretpostavku da su predloženi dokumenti lažni ili da osoba ne govori istinu o svojem identitetu.
148. Europski nadzornik za zaštitu podataka razumije potrebu da tijela za provedbu zakona imaju na raspolaganju najbolje moguće alate za brzo otkrivanje identiteta počinitelja terorističkih činova i drugih teških kaznenih djela. Međutim, uklanjanje stvarnih zaštitnih mjera uvedenih radi očuvanja temeljnih prava uglavnom u interesu ubrzanja postupka ne bi bilo prihvatljivo. Stoga preporučuje da se u članku 22. stavku 1. obaju prijedloga dodaju uvjeti koji se odnose na postojanje razumnih osnova, provođenje prethodnog pretraživanja u nacionalnim bazama podataka i pokretanje pretraživanja u sustavu za automatsku identifikaciju otisaka prstiju drugih država članica na temelju Odluke 2008/615/PUP, prije bilo kakvog pretraživanja u zajedničkom repozitoriju podataka o identitetu. Nadalje, smatra da bi se usklađenost s uvjetima pristupa čak i ograničenim informacijama, kao što je sustav ima/nema rezultata, uvijek trebala provjeriti, neovisno o daljnjem pristupu podacima pohranjenima u sustavu iz kojeg je dobiven rezultat.
149. Europski nadzornik za zaštitu podataka smatra da bi se nužnost i razmjernost uporabe podataka pohranjenih u ECRIS-TCN-u za otkrivanje višestrukih identiteta i lakšu provjeru identiteta trebale jasnije opisati i da zahtijevaju pojašnjenje i u pogledu njegove kompatibilnosti s načelom ograničavanja svrhe. Stoga preporučuje da se u prijedlozima osigura da se podacima pohranjenima u ECRIS-TCN-u može pristupiti i da ih se može upotrebljavati isključivo u svrhu ECRIS-TCN-a kako je definirano u njegovu pravnom instrumentu.
150. Europski nadzornik za zaštitu podataka pozdravlja to što su prijedlozi usmjereni na stvaranje usklađenog tehničkog okruženja sustava koji će funkcionirati zajedno kako bi se osigurao brz, jednostavan, kontroliran i sustavan pristup informacijama koje različiti dionici trebaju kao bi obavljali svoje zadaće. Podsjeća da se temeljna načela zaštite podataka trebaju uzeti u obzir tijekom svih faza provedbe tih prijedloga i stoga preporučuje da se u prijedlogu uključi obveza da eu-LISA i države članice slijede načela tehničke i integrirane zaštite podataka.
151. Osim općih primjedbi i prethodno navedenih ključnih pitanja, Europski nadzornik za zaštitu podataka ima dodatne preporuke koje se odnose na sljedeće aspekte prijedloga:
- funkcionalnost ESP-a, zajedničkog BMS-a, CIR-a i MID-a,
 - razdoblja zadržavanja podataka u CIR-u i MID-u,
 - ručnu provjeru poveznica,
 - središnji repozitorij za izvješćivanje i statistiku,

- podjelu uloga i odgovornosti između eu-LISA-e i država članica,
- sigurnost komponenata interoperabilnosti,
- prava osoba na koje se podatci odnose,
- pristup od strane osoblja eu-LISA-e,
- prijelazno razdoblje,
- evidencija i
- uloga nacionalnih nadzornih tijela i Europskog nadzornika za zaštitu podataka.

152. Europski nadzornik za zaštitu podataka dostupan je za pružanje dodatnih savjeta o prijedlozima kao i u vezi s bilo kojim delegiranim ili provedbenim aktom donesenim u skladu s predloženim uredbama koji bi mogao utjecati na obradu osobnih podataka.

Bruxelles

Giovanni BUTTARELLI

Europski nadzornik za zaštitu podataka

OBAVIJESTI DRŽAVA ČLANICA

Informativna obavijest Komisije u skladu s člankom 17. stavkom 5. Uredbe (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici

Poziv na podnošenje ponuda za obavljanje redovitog zračnog prijevoza u skladu s obvezama javnih usluga

(Tekst značajan za EGP)

(2018/C 233/08)

Država članica	Francuska
Predmetni zračni put	Agen – Pariz (Orly)
Razdoblje valjanosti ugovora	Od 7. siječnja 2019. do 6. siječnja 2023.
Rok za predaju prijava i ponuda	10. rujna 2018. (do 12:00 sati prema lokalnom vremenu)
Adresa na kojoj se mogu zatražiti tekst javnog natječaja te sve važne informacije i/ili dokumentacija u vezi s javnim natječajem i obvezom javnih usluga	SYNDICAT MIXTE POUR L'AERODROME DEPARTEMENTAL Aéroport d'Agen La Garenne 47520 Le Passage FRANCUSKA Telefon: +33 553770083 E-pošta: m.beraud@aeroport-agen.fr ili putem SMAD-ova profila javnog kupca na platformi: https://www.e-marchespublics.fr

V.

(Objave)

POSTUPCI U VEZI S PROVEDBOM POLITIKE TRŽIŠNOG NATJECANJA

EUROPSKA KOMISIJA

Prethodna prijava koncentracije

(Predmet M.8891 – PUIG/BSH/Noustique)

Predmet primjeren za primjenu pojednostavnjenog postupka

(Tekst značajan za EGP)

(2018/C 233/09)

1. Komisija je 26. lipnja 2018. zaprimila prijavu predložene koncentracije u skladu s člankom 4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 ⁽¹⁾.

Ta se prijava odnosi na sljedeće poduzetnike:

- Puig International, S.A. („Puig International”, Švicarska), pod kontrolom poduzetnika Puig, S.L.,
- BSH Hausgeräte GmbH („BSH”, Njemačka), pod kontrolom poduzetnika Robert Bosch GmbH („Bosch”),
- Noustique Perfumes, S.L. („Noustique”, Španjolska).

Poduzetnici Puig International i BSH stječu, u smislu članka 3. stavka 1. točke (b) i članka 3. stavka 4. Uredbe o koncentracijama, zajedničku kontrolu nad poduzetnikom Noustique.

Koncentracija se provodi kupnjom udjela u novoosnovanom društvu koje čini zajednički pothvat.

2. Poslovne su djelatnosti predmetnih poduzetnika sljedeće:

- Puig International: proizvodi i distribuira mirise i kozmetiku, uključujući vlastite robne marke kao što su Carolina Herrera ili Nina Ricci, licencije i linije mirisa poznatih osoba,
- BSH: proizvodi i distribuira kućanske uređaje preko svojih globalnih robnih marki Bosch, Siemens, Gaggenau i Neff te različitih lokalnih robnih marki. Bosch je dobavljač tehnologije i usluga za automobilsku industriju, industrijske tehnologije, robe široke potrošnje (primjerice kućanski uređaji) te energetske i građevinske tehnologije na svjetskoj razini,
- Noustique: zajednički pothvat za razvoj i promidžbu novih proizvoda u sektoru parfema.

3. Preliminarnim ispitivanjem Komisija je ocijenila da bi prijavljena transakcija mogla biti obuhvaćena područjem primjene Uredbe o koncentracijama. Međutim konačna odluka još nije donesena.

U skladu s Obavijesti Komisije o pojednostavnjenom postupku za postupanje s određenim koncentracijama prema Uredbi Vijeća (EZ) br. 139/2004 ⁽²⁾ treba napomenuti da je ovaj predmet primjeren za primjenu postupka iz Obavijesti.

4. Komisija poziva zainteresirane treće osobe da joj podnesu moguća očitovanja o predloženoj koncentraciji.

Očitovanja se Komisiji moraju dostaviti najkasnije u roku od 10 dana od datuma ove objave. U svakom je očitovanju potrebno navesti referentnu oznaku:

M.8891 – PUIG/BSH/Noustique

⁽¹⁾ SL L 24, 29.1.2004., str. 1. („Uredba o koncentracijama”).

⁽²⁾ SL C 366, 14.12.2013., str. 5.

Očitovanja se Komisiji mogu poslati e-poštom, telefaksom ili poštom. Podaci za kontakt:

E-pošta: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Faks +32 22964301

Adresa:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Prethodna prijava koncentracije
(Predmet M.8939 – Liberty House Group/Aluminium Dunkerque)
Predmet primjeren za primjenu pojednostavnjenog postupka
(Tekst značajan za EGP)
(2018/C 233/10)

1. Komisija je 26. lipnja 2018. zaprimila prijavu predložene koncentracije u skladu s člankom 4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 ⁽¹⁾.

Ta se prijava odnosi na sljedeće poduzetnike:

- Liberty Industries France (Francuska), pod kontrolom poduzetnika Liberty House Group (Ujedinjena Kraljevina),
- Aluminium Dunkerque (Francuska).

Poduzetnik Liberty Industries France stječe, u smislu članka 3. stavka 1. točke (b) Uredbe o koncentracijama, kontrolu nad cijelim poduzetnikom Aluminium Dunkerque.

Koncentracija se provodi kupnjom udjela.

2. Poslovne su djelatnosti predmetnih poduzetnika sljedeće:

- Liberty House Group: proizvodnja, prodaja i recikliranje čelika i aluminija te proizvodnja inženjerskih proizvoda s dodanom vrijednosti u cijelom svijetu,
- Aluminium Dunkerque: proizvodnja primarnog aluminija u Francuskoj.

3. Preliminarnim ispitivanjem Komisija je ocijenila da bi prijavljena transakcija mogla biti obuhvaćena područjem primjene Uredbe o koncentracijama. Međutim konačna odluka još nije donesena.

U skladu s Obavijesti Komisije o pojednostavnjenom postupku za postupanje s određenim koncentracijama prema Uredbi Vijeća (EZ) br. 139/2004 ⁽²⁾ treba napomenuti da je ovaj predmet primjeren za primjenu postupka iz Obavijesti.

4. Komisija poziva zainteresirane treće osobe da joj podnesu moguća očitovanja o predloženoj koncentraciji.

Očitovanja se Komisiji moraju dostaviti najkasnije u roku od 10 dana od datuma ove objave. U svakom je očitovanju potrebno navesti referentnu oznaku:

M.8939 – Liberty House Group/Aluminium Dunkerque

Očitovanja se Komisiji mogu poslati e-poštom, telefaksom ili poštom. Podaci za kontakt:

Adresa e-pošte: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Telefaks: +32 22964301

Poštanska adresa:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ SL L 24, 29.1.2004., str. 1. („Uredba o koncentracijama”).

⁽²⁾ SL C 366, 14.12.2013., str. 5.

DRUGI AKTI

EUROPSKA KOMISIJA

Obavijest o zahtjevu u skladu s člankom 35. Direktive 2014/25/EU**Kraj suspenzije razdoblja za donošenje provedbenih akata**

(2018/C 233/11)

Komisija je 2. studenoga 2016. primila zahtjev u skladu s člankom 35. Direktive 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

Zahtjev koji je podnijela Češka odnosi se na određene djelatnosti na maloprodajnim tržištima električne energije i plina u Češkoj. Odgovarajuće obavijesti objavljene su u SL C 23, 24.1.2017., str. 10., SL C 167, 25.5.2017., str. 10., SL C 276, 19.8.2017., str. 4., SL C 396, 23.11.2017., str. 18. i SL C 439, 20.12.2017., str. 12.

Komisija je 21. prosinca 2017. zatražila od podnositelja zahtjeva da dostavi dodatne informacije najkasnije do 10. siječnja 2018. Kako je najavljeno u obavijesti objavljenoj u SL C 114, 28.3.2018., str. 20., krajnji je rok produljen za 55 radnih dana nakon primitka potpunih i točnih informacija. Potpune i točne informacije primljene su 12. travnja 2018.

Krajnji rok stoga istječe **5. srpnja 2018.**

⁽¹⁾ Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 243.).

